

ГАЗЭТА ВЫХОДЗІЦЬ РАЗ У ТЫДЗЕНЬ — ЦАНА 30 Н. ФЭН.

LE JOURNAL BIELORUSSIEN
„LA PATRIE”DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG
„DAS VATERLAND”THE WHITERUTHENIAN NEWSPAPER
“THE FATHERLAND.”

№ 4 (440)

Нядзеля, 25 студзеня, 1959 г.

ГОД ВЫДАННЯ 13

Няўдалае падарожжа Мікаяна

Мікаян скончыў сваё «прыватнае» падарожжа па Задзіночаных Штатах. Ня вуглідае, каб ён дабіўся вялікіх вынікаў сярод дзяржавных колаў, якія прыймалі яго з ветлівай рэзэрвай. У кожным выпадку, хуткое раздзеву Айзэнгаўза з Хрушчовам не прадбачаецца. Айзэнгаўз слушна не съплюшаецца. Таксама маскоўскі праект міру з Нямеччынай даўшы не захапіў Амёрыканцу, а далес навет назваў яго «брутальным і бязглаздым».

Таму найблöш праўдападобна, што адбудзеца нарада міністрап замежных справаў адносна нямецкай праблемы, хоць Мікаян хацеў канфэрэнцы на «найвышэйшым узроўні» і то без устаненага падарку дня. Нарада міністрапа праўдападобна адбудзеца перад 27 траўня, бо ў гэтым дні канчаецца шасцімесячны тэрмін, які савецкі ўрад вызначыў заходзіць дзяржавам на выступленыне з Бэрліну.

Найбольшы посьпех Мікаян меў сярод амёрыканскіх прамыслоўцаў, мільянеру, меншы — сярод лідэраў прафсаюзаў. Мільяны прыымалі яго

вельмі цёпла й сэрдечна ды з любасцю слухалі, як ён чоў ім смаліны дубы аб магчымасцях амёрыканска-саўецкага гандлю. Што-ж, гандльваць можна ѹ з канібаламі, таму ѹ амёрыканскіх мільянеру захапіла візія новага мільёнаў прыбыткаў з гэтага гандлю. А то, што на гэтых савецкіх мільёнах кроў, сълзы і пот мільёнаў лодзей — зусім няважна. Маўліў той: Recunia non olit. Такім чынам Мікаян найлепш запрыязніўся й найлепш чуўся сярод «акулаў», «манапалістах», «эксплятатараў» на Уол Стрыце. Інакш кажучы — «свой свайго здялёк пазнаў».

Менш прыемна было ѹ прафсаюзных дзеячоў. Там Мікаян давялося папацець, адказваючы на розныя нядзекі, а часам, і няпрыемныя пытанні. Выкручваўся бедны Мікаян як вуж, ілгай як з ногаў, але мэлёды выходзілі міорная й хвалышыўся. Напрыклад, адказваючы на няпрыемнае пытанніне Мікаян, на міргануўшысь вокам, съцвердзіў, што найблöш свабодная преса ўва ўсім съвеце — гэта савецкая. Лявінай рогату сустрэлі амёрыканскія

прафсаюзныкі гэты жарт савецкага дзяржавнага мужа № 2.

Як бачым, тут Мікаян нечакана напаўся на прыкрысьць. Мы ўжо на прыгадваєм абы тых прыкрасіях, зв'якімі ён сустракаўся на вуліцах, дзе працоўныя пралетар'ят ладзіў иму кацинную аркестру.

Каб, як кажуць, адвесці душу ды пашыріць вока, крамлëўскі турысты заехаўся і ѹ Галівуд. Але гэта ўжо тэма для фільмонаў і анэксцатаў...

У канцы, бачна, Мікаян засумаваў за маскоўскі атмасферай, «где так вольно дышцет чалавек», і раней чымся прадбачавалася, выляицеў дадому. Па дарозе загарэўся адзін матор у самалёце, так што яшчэ неаўся страху.

Такім чынам ён, варнуўшыся дадому, прывёў з амёрыканскай Калхіді шмат розных уражанняў, але не залатое руна, якога спадзяваліся ѹ Маскве.

Як мы ўжо прыгадвалі, гэта падарожжа выклікала пэўны непакой — здаеща неапраўданы. Найблöш занепакоеныя былі ангельскія прамысловыя гандлёўныя колы. Гэта выявілася ѹ ангельскай прэсе, якая дамагалася ад ураду, каб ён перагадзеў гандлёўныя дачыненія з Савецкім Саюзам. Проста ангельскія кунцы спалохаліся, што Амёрыканцы могуць іх апярэздзіц і ўцічуць на савецкія рынкі.

Бы́знес — гэта бы́знес, тут няма сэнтиментаў, а гропы не съмрдзяці...

пс

гэта найлепш павінна быць ведама. Мы

„Святочныя падарункі“ беларускаму народу

Савецкая канцэпцыя аб тым, што «беларускі народ упяршыню ў гісторыі, здабыў сваю нацыянальную дзяржавнасць толькі з рук савецкай улады, з рук камуністычнай партыі» на ёсць новай. Яна ўзынікла крыху раней, у часе звылікідаваны беларускай нацыянальнай гісторыяграфіі. Аднак узмоцнена яна стала прагавацца толькі з пачатку 1957 году й асабліва цікавіла прагатоўнікамі з пратагоністамі дзяржавы.

Першое пытанне, якое аваўязкова тут трэба пастаўіць: чаму БССР была авбешчаная толькі 1 студзеня 1919 году, г. зн. пасля больш гадовага існавання савецкай Расеі? Сіянішні «обілья» з БССР намагаюцца апраўдаці затрымку ў часе акупацыі Беларусі нямэцкай арміяй. Аднак да 25 лютага 1918 году была акупавана толькі частка заходняй Беларусі, і, такім чынам, заставаліся прасторы сярэдняй і ўсходняй Беларусі, на якіх, пры добрай волі, ведама, можна было бы свабодна ѹ спакойна наладжаваць нацыянально-дзяржавную жыццё. Зрэшты маскоўскія вадалады даволі здольныя стварыць «нацыянальную» ўрады й распаблікі «вне територии» народу. Нашыя «юбілья» спахватваюцца тут і наанава пачынаюць наводзіць туман на вочы, съцвярджаючы, што камуністычнай партыі думала ўжо пра авбешчаные БССР у канцы 1917 году, назначаючы дзеялістамі скліканыне першага зьезду Саветаў Беларусі на люты месяц 1918 году. Якай баечка! У лістападзе-ж 1917 году ў Менску былі скліканы ажно трох падобных зvezdy «саветаў», аднак яны чаму-то «вырашылі» стварыць «ахоўную вобласць» з сёбкім Народным камісарамі і Пад'юночна-Захаднім абласным камітэтам РСДРП(б), і гэта стала пасля таго, як 2 лістапада была авбешчаная так званая «Дэклярацыя правоў народаў Расеі». Скліканы-ж у красавіку 1918 году ў Смаленску «той жаданы» зъезд Саветаў «Захадній вобласці» не залічыўся ніводным словам пра «незалежную беларускую савецкую дзяржаву». Наадварот ён абедзьвумя рукамі трymаўся за непадзельнасць «Захадній вобласці» з «астальнаю» Ра-сей.

Зрэшты ў той час ведамая нам сянянія «ленинская нацыянальная палітыка» быў ўжо такой «нацыянальны». Як ведама, да самай рэвалюцыі Ленін не дапускаў навет нікай думкі аб распадзе-ле Расеіскай імперыі. Першы раз Ленін згадзіўся, зв'ялікім засцяргамі пры гэтым, на магчымасць федэрациі (а не на магчымасць дапушчаныя незалежных распаблік), які пераходную форму пра «цэнтралізаванай распаблікі», толькі ў сваёй працы «Дзяржава ў рэвалюцыі», напісанай ім ў жніўні-верасні 1917 году. Аднак гэта было толькі маг-

(Заканчэнне на 2-ой бачыне)

40-годзьдзе

Украінскай Саборнасці

22 студзеня 1918 году Украінскай Цэнтральнай Рада ў Кіеве авбесціла незадзяланае заследніцтва Украінскай Народнай Рэспублікі. Адразу ж таго самага дня, г. зн. 1 лістапада, Украінскай Нацыянальнай Рада ў Львове зъзвярнулася да жыцця з адмысловай адузай, звонкім заследніцтва і саборнасць украінскіх земляў Украінскай Цэнтральнай Рада не заследніцтва. Адначасна вельмі ўпльываў на ўкраінскія душавенства будзе бяссумлеву мець вельмі вялікі ўплыў на даўліць палітычную эвалюцию краіны. Змаганье з камунізмам на Блізкім Усходзе ўступае такім чынам у новую фазу.

9 лістапада 1918 году Украінскай Нацыянальнай Рада авбесціла Заходняй Украінскай Народнай Рэспублікі (ЗУНР) ды сфармавала першы ўрад — Дзяржавы Сакратарыят, які быў ачолены К. Левіцкім.

Чаму-ж я быў адразу авбешчана

далучаныне гэтых заходніх украінскіх земляў да Украіны? На гэтае пытанне дае пасярэдні адказ пастаўніка УНРады з 9 лістапада. УНРада авбесціла рэспубліку, а за Збручам існавала тады Украінскай Дзяржавы, на чале якога стаяў сотнік Вітоўскі, без-

адкладна прыступіў да дзея. Ночай з

31 каstryчніка на 1 лістапада 1918 году

у Львове Украінскія вайсковыя злучэні

на разбройлі ўсіх жаўнераў аўстрый-

скай арміі іншых нацыянальнасці і

передалі ѹладу Украінскай Нацыяналь-

най Радзе. Адразу ж таго самага дня, г.

зн. 1 лістапада, Украінскай Нацыяналь-

най Рада ў Львове зъзвярнулася да жы-

царства з адмысловай адузай, звонкім

заследніцтва і саборнасць украінскіх

земляў з будучай (небальшавіцкай) Ра-

сей (14 лістапада), гэтае паўстанне вы-

змушчаныя гэтаманам Скарападзкім і ўкра-

інскім грамадзтвамі зближаўся да сва-

вяршыні, да збройнае рэвалюцыі Украі-

ніцы і супраць гэтамані. Неўзабаве, якраз

15 лістапада, Украінскай Нацыяналь-

най Рада ў Львове зъзвярнулася да жы-

царства з адмысловай адузай, звонкім

заследніцтва і саборнасць украінскіх

земляў з будучай (небальшавіцкай) Ра-

сей (14 лістапада), гэтае паўстанне вы-

змушчаныя гэтаманам Скарападзкім і ўкра-

інскім грамадзтвамі зближаўся да сва-

вяршыні, да збройнае рэвалюцыі Украі-

ніцы і супраць гэтомані. Неўзабаве, якраз

15 лістапада, Украінскай Нацыяналь-

най Рада ў Львове зъзвярнулася да жы-

царства з адмысловай адузай, звонкім

заследніцтва і саборнасць украінскіх

земляў з будучай (небальшавіцкай) Ра-

сей (14 лістапада), гэтае паўстанне вы-

змушчаныя гэтоманам Скарападзкім і ўкра-

інскім грамадзтвамі зближаўся да сва-

вяршыні, да збройнае рэвалюцыі Украі-

ніцы і супраць гэтомані. Неўзабаве, якраз

15 лістапада, Украінскай Нацыяналь-

най Рада ў Львове зъзвярнулася да жы-

царства з адмысловай адузай, звонкім

заследніцтва і саборнасць украінскіх

земляў з будучай (небальшавіцкай) Ра-

сей (14 лістапада), гэтае паўстанне вы-

змушчаныя гэтоманам Скарападзкім і ўкра-

інскім грамадзтвамі зближаўся да сва-

вяршыні, да збройнае рэвалюцыі Украі-

ніцы і супраць гэтомані. Неўзабаве, якраз

15 л

„Святочны падарункі“ беларускаму народу

(Заканчэнне з 1-ай бачыны)

чымым дапушчэннем, якое навет не рошыне так званага ЛітБел? Нашыя ў перадавым, а гэта азначае — і дырэк-зывяртала асаблівай увагі ў бальшавіцкіх колах. Для падзверджання паклі-гавораць ні слова. Магчыма яны пало-каемся на Сталіна, які, ведама, лепш халіся сапсаваць «святочны настрой» знаў партыйную палітыку, чымся наш беларуская народу?

Мазураў. Гэтак, даючы ў сіненкі 1924 году паясьнені для свайго артыкулу «Супраць федэралізму», напісанага ў сакавіку 1917 году, Сталін адкрытым заяўленіем наступнага традыцыям «запраўды народнай бальшавіцкай нацыянальнай памі-тыкі», што «толькі пасля Кастрычніцкага перавароту становіца партыя цвёрда й акрэслена на пункт гле-дзяжнін дзяржаўнай федэральности, высоўваючы яе, як свой собскі плян дзяржаўнага ўладжання савецкіх распублік на час пераходнага перыяду». Далей ён дае іншы паясьнені, што прымусіла бальшавікоў згадзіцца на такі выхад, а пайменне «таму, што да часу Кастрычніцкага перавароту цэлы шэраг нацыянальнасцяў Рэспублікі аказаўся на справе ў стане поўнага аддзялення» й поўнага адрыву міжсбую..., таму, што ўдзельная вага нацыянальнага руху аказала-ся куды больш паважнай, а шлях абед-нанія нацыяу — куды больш складаным, чымся гэта малю здавацца раней, у даваенны перыяд, або у дакастрычнікі перыяд.

Але-ж, дапусціўшы гэты прынцып «федэральнага ўладжання» былой Рэспублікі, бальшавікі, уключна з Ленінам і Сталінам, на ім і замерзлы ажно да ўтварэння ССР. Нікому, здаецца, не скруті, што сяньнішні Савецкі Саюз, а не адна ў адзінай РСФСР, як плянавалася, паўстала ў канцы 1922 году толькі дзякуючы супраціву нацыянальных распублік, у тым ліку й супраціву БССР.

Такім чынам БССР была абвешчаная 1 студзеня 1919 году не дзякуючы «пасъядлоўнай нацыянальнай палітыцы партыі Леніна», але дзякуючы нацыянальна-вызвольным рухам нерасейскіх народоў, у тым ліку й беларускага наро-ду. Яна паўстала дзякуючы Першаму Усебеларускому Кантролю, які быў разгнаны тымі-ж бальшавікамі ў канцы 1917 году, дзякуючы Беларускай Народнай Рэспубліцы, што была абвешчаная Актым 25 Сакавіка ў 1918 годзе. Ня вель-мі прыемна слухаць праўду, але што-ж ты зробіш — факт аўтагорыя нельга выкінуць (згодна Хрушчову — слова звучны на выкінені). Хіба толькі стацца «саму́сты́чным дыялектыкам»!

Другое пытанне, якое таксама вель-мі важнае: чаму бальшавікі, жадаючы так добра беларускага народу, змусілі той першы «Усебеларускі зьезд Саветаў», што быў скліканы на 2-4 лютага 1919 году, зрачыся беларускай Полаччынай, Віцебшчынай, Смаленшчынай, Магілёў-шчынай, Гомельшчынай і іншых усходніх беларускіх земляў, якія ўсё-такі быў уключаны ў БССР пры першым абвеш-чанні гэтай распублікі? Чаму яны ачысьцілі «уряд» БССР ад Беларусаў, насаджваючы туды перавалку Рэспублікі, дзе нарашце чаму яны змусілі гэтых «Усебеларускі зьезд Саветаў» наагул ліквідаваць БССР і выкасіцца за ўтва-

гэтым «тым» можна было ўгаварыцца народ, што камуністычная партыя й расейскі народ (да якога так вельмі часта зывяртала ў сваёй прынагоднай пра-мове таварыша Мазураў) «прышаднеслі беларускаму народу «свое нацыянальную дзяржаўнасць» і... кропка. А можа хто з наўных і паверыцца. Ды яно й на труда прыбыце думку чалавека ў падобны способ. Найбольш хавальшу й ні слова праўды з гісторыі народу. Але-ж, паважаны «юбіляры», у цывілізаваным сувесце падобнае съведомае пазбайдзеніе народу свае собсавае гісторыі называецца як толькі нацыянальным рабункам, а прыстым народазабойствам!

З нагоды «40-годзьдзя БССР» партыя пастаравалася таксама прынагоднай пра-мове рэспублікі народу й іншую «тэзу». Вось-ж, як гаворыцца «Прывітанье ЦК КПСС з нагоды 40-годзьдзя БССР», «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадным Беларускім сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадным Беларускім сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай. Такім чынам Беларусь дэкрэтам дзялчэнні ўзяліла абароніцца інтарасы «паслядоўнае правядзенне ў жыцці ленінскай нацыянальнай палітыкі спрыя-чынілася да аб'еднання ўсіх беларускіх земляў у вадnym Беларусkіm сацыялістычным гаспадарствам». Гэта тэза таксама я навоя, бо яна ўзынікала ўжо ў 1939 годзе ў сувязі з дзялчэннем да БССР Захоўнай Беларусі. Аднак цяпер яна набрала зусім новага характару ў тым сэнсе, што стала ўсеагульнай і афіцыйна дэкратаванай.

Зь беларускага жыцця

(Заканчэнне з 3-й бачыны)

мову. Эта ѹ ня дзіва: карыстаючыся ѹ школе ангельскай моваю, а часта ѹ у хаце пры гутарцы з бачкамі (якая школа й крыва для дзяцей і ѿсце наша вызволенна справы!) яны адвыклі пачалі забываць свою мову.

Дык-жа вялікай упартасці й энергіі траба было настаўніцы, якая падрыхтоўвала пастаноўку ѹ дэкламаціі, каб атрымаш — вось хоць такі можа сціплы, на першы пагляд, рэзультат.

Шмат гадзінай каштоўнага ѹ Амэрыцы часу пасыльца настаўніца (Н. Орса), каб научыць дзяцей спачатку вымылаць свае ролі, (а агромная балышня вучылася із словаў настаўніцы), а потым ужо як іх выконваць, іграць. Кажнае цяжка вымылана слово паўтаралася папраўлялася нязылічоную колькасцю разоў. Некаторыя з дзяцей былі такія дасуць, што научыліся тэкт усе п'ескі, ад спачатку да канца. Вось эта ѹ была запраўдная наука беларуское мовы, так удала спалучаная з зацікаўленасцю і разрыўкай.

Траба аб'ектыўна адцеміць, што кожная такая рэптыцыя ѹ вечары, пасыльца заніткай дзяцей у школе — эта доказа добрае волі ѹ дзяцей і некаторых бачкоў, якія прывозілі на рэптыцыі малых артыстых і часта ѹ халодным будынку гадзінамі на іх чакалі.

Прафесійныя крыткі магчымы ўбачыўбы і шмат заганай у пастаноўцы, які, прыкладам, некалькі абмылак, ці ня зусім чыстыя беларускі акцэнт, урэшце за моцны голас супфёлера, але гэтыя пахіх такім мальмі робяцца перад дадатнай выхаваўчай ролій такое пастаноўкі, што застасцца не крытыкаваць, але толькі чешыцца. Чешыцца з таго, што зроблены такі добры пачатак у справе выучэння мовы, — чешыцца, што гэты супольны высілак школы спрэменяе яе вучыць ѹ дружнай грамадзе й дадасць энергіі да далейшых спробаў у гэтым напрамку.

Беларуская школа ѹ Нью Ёрку можа ганарыцца з так удала зарганізаванай і праведзенай імпрэзы.

3. Ст.

КАЛЯДНАЯ ЯЛІНКА У НЮ БРАНСВІК, Н. ДЖ.

У суботу 10-га студзеня 1959 г. у памежаныні Украінскага Дому, у Нью Брансвіку, адбылася ялінка для беларускіх дзяцей.

Праграма складалася з дэкламацій, сльві і танцаў у выкананыні малодшых вучанін і вучыні Беларускага Школы ѻ Нью Брансвіку.

Вельмі Ѹдала быў паказаны беларускі народны танец «Лянок» і выкананы песьня «Неба і зямля». Праграмам кіраваў Сп. Ф. Родзька.

Дзед Мароз раздаў дзецям падарункі і жадаў ім «Вясёлых Каляд», ды добра вучыцца. Пасыльца гэтага была ладжана традыцыйная беларуская вячара ѹ агульных танцы пад добрую аркестру.

БЕЛАРУСКІЯ «КАЛЯДОЎШЧЫКІ» У НЮ БРАНСВІК, Н. ДЖ.

Сльбы аддзелу ЗБМА Саўт-Рывэр, Нью Брансвікі дні 11-га студзеня 1959 г. на хадзілі з Каляднай Зоркаю й віталі нашых суродзічаў із Святамі Нараджэння Хрыста. Вельмі Ѹдала сціпавалі песьні «Калядная ночка» й «Неба і зямля» пад гукі акардынену сябровікі аддзелу моладзі Г. Кабушка. Ня дзіва, што ўсюды нашых маладых «калядоўшчыкі» спатыкалі зі вялікай радасцю ды запрашалі, каб і ѹ наступным годзе ѹзнюю наведали.

Беларускіх «калядоўшчыкі» за іх прыгожыя традыцыйныя звычай ѹ песьні на беларускім сям'і пачастункаў май давалі падарункі.

Як прыгожа, калі наша беларуская моладзь шануе свае старадаўнія сувечныя традыції! Шчасць Вам Божа!

А. К.

10 год таму „Бацькаўшчына“ пісала:

...У той якраз час, калі ѹ Парижы адбываўся першы ўсебеларускі эміграцыйны зъезд, на якім было пакліканы да жыцья Сусветнае Аб'яднанне Беларускага Эміграціі, 28 лістапада ѹ Таронта (Канада) адбыўся арганізацыйны сход Беларусаў, на якім была арганізацыйна аформленая першая дагаву́льная беларуская арганізація ѹ Канадзе — «Згуртаванье Беларусаў у Канадзе». Тут-же была выбраная ѹ часовая галоўная ўправа Згуртаванья... Сход прыняў ѹзварот да ўсіх Беларусаў у Канадзе...

22 студзеня 1949 г.

ЯЛІНКА У САЎТ-РЫВЭРЫ, Н. ДЖ.

Дня 11-га студзеня 1959 г. у Саўт-Рывэрі адбылася традыцыйная беларуская Ялінка для дзяцей, ладжаная кіраўніцтвам Беларускага Школы ѹ сястрыцтвам парахвіці сьв. Эўфрасініі Польскай.

На Ялінцы прысутнічала каля 300 асоб, у тым ліку больш за 100 беларускіх дзяцей. Прывітальнае слова сказаў настаўніца сьв. Эўфрасінійская царквы мітр. прат. а. М. Лапіцкі, у якім падчыркнуў багатую беларускую традыцію, звязаную із севятыкамі на фоне куплі-кніжак да бібліятэк, а сп-ні М. Слаўко й Апаніч із стараннасцю дбалі аб буфете.

На Ялінцы прысутнічала каля 300 асоб, у тым ліку больш за 100 беларускіх дзяцей. Прывітальнае слова сказаў настаўніца сьв. Эўфрасінійская царквы мітр. прат. а. М. Лапіцкі, у якім падчыркнуў багатую беларускую традыцію, звязаную із севятыкамі на фоне куплі-кніжак да бібліятэк, а сп-ні М. Слаўко й Апаніч із стараннасцю дбалі аб буфете.

Хор Беларускага Моладзі пад умельым кіраўніцтвам сп. А. Еўца даў багатую мастацкую частку, якая складалася з наступных калядных песніяў: «Неба і зямля» (абыходнага напеву), «Ціхая ноч» (Грубер), «Добры вечар Таму...» (нар. ап. М. Куліковіча), «Выйдзі зорачка» (нар. ап. М. Куліковіча), «А ўзле, лузэ» (нар. ап. М. Куліковіча), «Саўка і Грышка» (нар. ап. Тэрніцкага) ды на канец «Антон маладзенькі» (нар. ап. Тэрніцкага).

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Найвялікшай пацехай для беларускіх дзетак была хвіліна, калі зъявіўся Дзед Мароз зі вялікім мяшком з плячыма. Ен шчыра вітаў мілых беларускіх дзяцей із Святамі Нараджэння Хрыста, хваліў іх за добры поспех ѹ науцы, ды раздаваў ім падарункі. Дзеці, у падзяку за багатыя падарункі, запрасілі Дзеда Мароза разам зь ім танцаўцаў нахавакіяў. Дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Найвялікшай пацехай для беларускіх дзетак была хвіліна, калі зъявіўся Дзед Мароз зі вялікім мяшком з плячыма. Ен шчыра вітаў мілых беларускіх дзяцей із Святамі Нараджэння Хрыста, хваліў іх за добры поспех ѹ науцы, ды раздаваў ім падарункі. Дзеці, у падзяку за багатыя падарункі, запрасілі Дзеда Мароза разам зь ім танцаўцаў нахавакіяў. Дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся частка дзіцячай самадзеянасці, якая складалася з дэкламаціяў беларускіх вершаў (15), беларускіх нар. танцаў і гульняў. Праграма дзіцячай самадзеянасці вялася пад кіраўніцтвам В. Леўчук.

Пасыльца гэтага распачаўся